

Sortir de la crisi

written by Pere Grau i Rovira | 25 de juny de 2020

Ni sóc gens original ni dic res que no diguin molts en aquests darrers temps: l'independentisme català està passant moments difícils i la impressió de molts catalans és que només es podrà superar l'actual crisi amb un canvi radical de formacions i amb gent nova al davant. Però això no és tan senzill com alguns semblen creure. Som un país petit i hem de treballar amb el material que tenim. I ja sabem que no és pas el poble el que falla sinó molts dels que en volen ser capdavaners, però que no fan més que perpetuar un dels mals constants a la nostra història: el de les capelletes incapaces de superar amb generositat les diferències o les rancúnies, d'admetre que potser altres poden tenir també raó o de posposar les baralles per quan els forasters no se'n puguin aprofitar.

Darrerament la decepció creixent cap als partits independentistes està materialitzant-se en iniciatives per prendre'n el relleu amb organitzacions transversals que recuperin allò que en diem "l'esperit del primer d'octubre". Tant "la unitat pels qui la volen" proposada per gent molt diversa, com el "bloc de ruptura" que sembla que vol proposar el Consell per la República d'aquí a poques setmanes són el resultat del desig de molts de no perdre més temps amb projectes estèrils mentre els contraris van escanyant el país.

Quin serà el resultat d'aquestes iniciatives, o si s'arribarà a una fusió de les dues, o si tindran prou força de convenciment per convertir-se en el nou eix principal dels independentistes és cosa que quan escric aquestes línies ningú no ho pot saber, encara que tants desitgem que tinguin èxit.

En qualsevol cas crec que poden servir molt per destriar el gra de la palla dins de les nostres elits polítiques. Per veure qui tindrà la valentia de fer pinya amb la gent més

diversa per poder tirar endavant el país, o qui prefereix l'aparent seguretat dels aparells dels partits i qui dia passa any empeny. Fa poc que en un article dels nostres diaris digitals (em sap greu no recordar de qui era) vaig llegir-hi una anècdota que molts haurien de tenir ara present. Es tractava que en temps de la dictadura l'abat Escarré va rebre a Montserrat uns quants dels joves que volien activar la resistència demòcrata-cristiana contra la dictadura. I l'abat els va dir: "Feu país, no feu política". I quan un li preguntà com podien veure la diferència entre una cosa i l'altra, Escarré va dir: "Si us dividiu estareu fent política". I aquest és el gran error de tants polítics actuals nostres, i el que els hi està alienant la simpatia i el suport de tanta gent.

Això, però, no vol dir pas que hàgim de prescindir de tots els capdavaners actuals, sinó d'aquells que no siguin capaços de donar-se les mans amb els altres i anar almenys tots en la mateixa direcció. I com han escrit aquests dies alguns dels nostres millors periodistes, com Vicent Partal o Jordi Barbeta, no es pot ser a la vegada independentista i voler reformar Espanya o esperar-ne concessions que Madrid mai no farà, perquè el nacionalisme espanyol n'és incapaç.

Tothom hauria de tenir prou clar que (una vegada descartada per Espanya la solució racional d'acceptar democràticament la voluntat popular dels catalans expressada en un referèndum) no hi ha més que dos camins. Doblegar-se, acceptar totes les imposicions i tots els escanyaments i seguir esperant uns temps millors que vinguin alguna vegada per la gràcia de Déu, o emprendre la ruta de la desobediència pacífica, del treball conjunt i coordinat de l'interior i de l'exili i d'acceptar els sacrificis que calguin.

Fa poc, en un comentari que vaig fer a un article en un dels nostres diaris digitals, vaig fer un parell de citacions de les memòries de Golda Meïr, l'excap del govern d'Israel en la dècada dels setanta. En aquesta obra (imprescindible per qui

vulgui comprendre els esdeveniments d'aquell temps i els orígens de la mentalitat dels actuals polítics israelians) Golda Meïr cita unes paraules del fundador del sionisme Theodor Herzl: "Si ho voleu de debò, no es quedarà en un conte". I parlant de les guerres amb els seus veïns àrabs, diu un parell de vegades: "No teníem altra alternativa que guanyar. I per això vam guanyar". Naturalment les circumstàncies són diferents. Pels israelians l'alternativa era o guanyar o ser assassinats massivament. Per nosaltres l'alternativa és (perquè la insensatesa dels fanàtics no ens deixa altra sortida) o guanyar la independència o seguir patint un escanyament financer, un 155 més o menys dissimulat però perpetu i la pèrdua segurament cada vegada més accelerada de la nostra personalitat pròpia com a poble.

I aquí tots i cadascú de nosaltres s'ha de fer sincerament la pregunta: Ho volem de debò prou perquè la independència deixi de ser un bonic conte de fades? Estem disposats a fer solidàriament els sacrificis que calguin per guanyar la partida contra l'arbitrarietat dels manaires espanyols? Si no ho estem, no ens queixem després dels morrions que ens posin ni de tots els desavantatges amb els quals el nacionalisme espanyol encara ens "castigui" pel nostre pecat capital de no voler seguir sent munyits per "la nació més antiga del món".

Jo, però, crec que per un camí o altre aconseguirem sortir de la crisi actual. Perquè tinc molta confiança en el nostre poble i (per què no?) en la nostra tossuderia. O com diu el final d'un dels meus poemes inèdits, "La pàtria insubmergible":

*Que no s'enganyin tots els obcecats
que només pensen a donar-nos guerra.
Com van fer els pares en les malvestats
sempre hi haurà fills fermes i agosarats
que no deixin morir la nostra terra.*